

BERGEN KOMMUNE

Fagsamling for 1. og 2. trinn nyankomne minoritetsspråklige elever

16. apr. 2018

flobul
© Bergen kommune

1

innhold

- Innledning
- Begrepsavklaring
- Opplæringsloven § 2-8
- Læreplan i morsmål for språklige minoriteter
- Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter
- Læreplan i norsk
- Læreplaner – Sammenligning

Begrepsinnlæring

BERGEN KOMMUNE

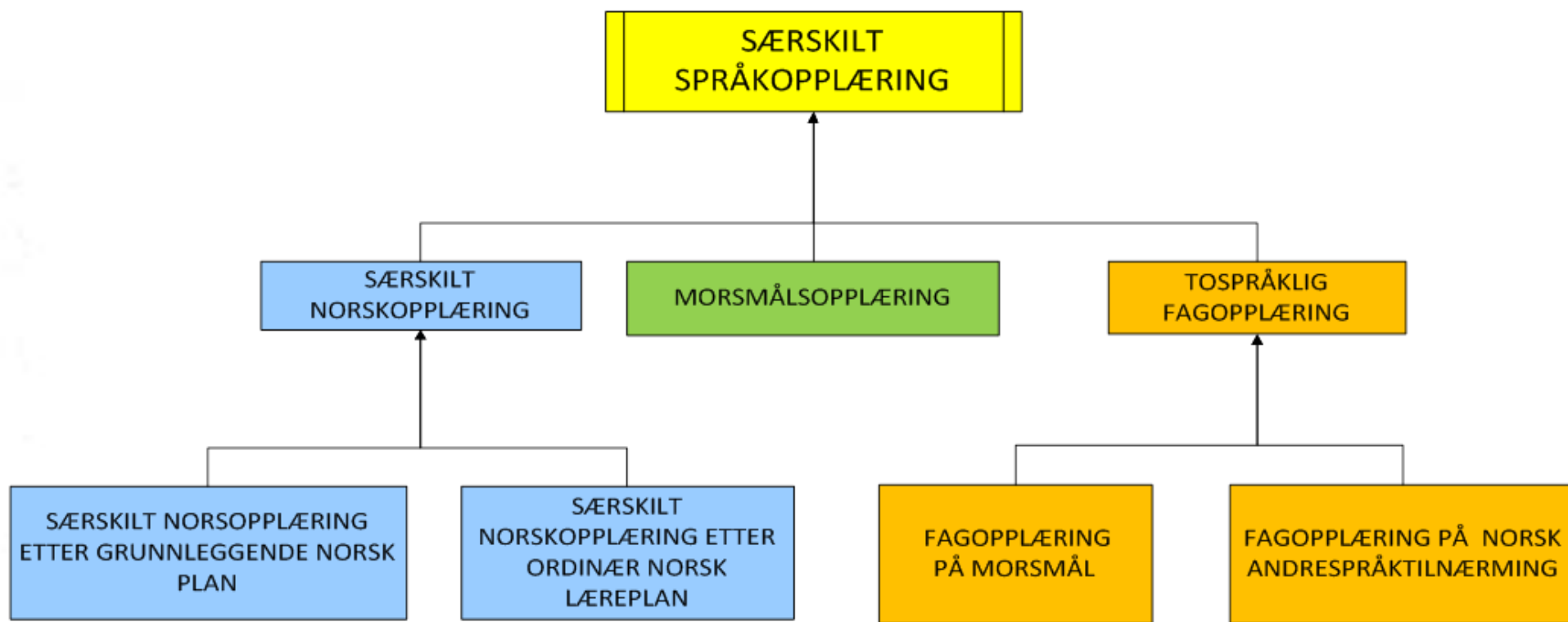
16. apr. 2018

flobul
© Bergen kommune

3

Begrepsavklaring

Opplæringsloven § 2-8

- *§ 2-8. Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar*
- Elevar i grunnskolen med anna morsmål enn norsk og samisk har rett til **særskild norskopplæring til dei har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen**. Om nødvendig har slike elevar også rett til **morsmålsopplæring, tospråkleg fagopplæring** eller begge delar.

Opplæringsloven § 2-8

- *§ 2-8. Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar*
- Morsmålsopplæringa kan **leggjast til annan skole** enn den eleven til vanleg går ved.
- Når morsmålsopplæring og tospråkleg fagopplæring ikkje kan givast av eigna undervisningspersonale, skal kommunen så **langt mogleg leggje til rette for anna opplæring tilpassa føresetnadene til elevane.**

Opplæringsloven § 2-8

- *§ 2-8. Særskild språkopplæring for elevar frå språklege minoritetar*
- **Kommunen skal kartleggje kva dugleik elevane har i norsk før det blir gjort vedtak om særskild språkopplæring.** Slik kartlegging skal også utførast undervegs i opplæringa for elevar som får særskild språkopplæring etter føresegna, som grunnlag for å vurdere om elevane har tilstrekkeleg dugleik i norsk til å følgje den vanlege opplæringa i skolen.

Opplæringsloven § 2-8

- Kommunen kan organisere **særskilt opplæringstilbod for nykomne elevar i egne grupper, klassar eller skolar**. Dersom heile eller delar av opplæringa skal skje i slik gruppe, klasse eller skole, **må dette fastsetjast i vedtaket om særskild språkopplæring**. **Vedtaket** om slik opplæring i særskilt organisert tilbod kan berre gjerast dersom dette er rekna for å vere til beste for eleven.

Opplæringsloven § 2-8

- Opplæring i særskilt organisert tilbud kan vare inntil to år. Vedtak kan berre gjerast for eitt år om gongen. I vedtaket kan det for denne perioden gjerast avvik frå læreplanverket for den aktuelle eleven i den utstrekning dette er nødvendig for å vareta eleven sitt behov. Vedtak etter dette leddet krev samtykkje frå elev eller føresette.

Læreplan i morsmål for språklige minoriteter

Formål

- Læreplanen i morsmål for språklige minoriteter kan brukes både i grunnskolen og innen videregående opplæring. **Opplæringen etter denne læreplanen skal sammen med læreplanen i grunnleggende norsk fremme tilpasset opplæring i henhold til gjeldende bestemmelser i Opplæringsloven.** Skoleeier/skolen velger om morsmålsopplæring etter læreplanen i morsmål for språklige minoriteter skal være en del av den særskilte norskopplæringen.

Læreplan i morsmål for språklige minoriteter

Formål

- Elever både i grunnskolen og videregående opplæring med annet morsmål enn norsk og samisk har etter Opplæringslovens §2-8 (grunnskolen) og §3-12 (videregående opplæring) rett til særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelig kompetanse til å følge opplæring etter den ordinære læreplanen i norsk. Om nødvendig har slike elever også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler.

Læreplan i morsmål for språklige minoriteter

Formål

- Det følger av premissene for morsmålsopplæringen at læreplanen i morsmål for språklige minoriteter er **en overgangsplan** som bare skal nyttes til elevene kan følge opplæring etter den ordinære læreplanen i norsk. **Læreplanen er nivåbasert, aldersuavhengig og gjelder for elever med ulik alder og erfaringsbakgrunn. Før opplæringen starter, må det vurderes og tas standpunkt til hvilket nivå i læreplanen opplæringen skal ta utgangspunkt i for den enkelte elev.**

Læreplan i morsmål for språklige minoriteter

Formål

- Hovedformålet med opplæringen er å styrke elevenes forutsetninger for å beherske det norske språket og derved deres læringsmuligheter gjennom utvikling av grunnleggende lese- og skriveferdigheter, ordforråd og begrepsforståelse på morsmålet.

Læreplan i morsmål for språklige minoriteter

Formål

- **Interkulturell** forståelse og utvikling av språklig selvtillit og trygghet står sentralt i opplæringen. Dette kan bidra til **utvikling av en tospråklig identitet** og **et sammenliknende perspektiv på norsk og morsmål**. Opplæringen skal videre bidra til utvikling av **gode læringsstrategier** og **innsikt i egen språklæring**.

Læreplan i morsmål for språklige minoriteter

Formål

- I de tilfeller der morsmålet ikke er et skriftspråk, kan det likevel brukes som støtte for lese- og skriveopplæring på norsk.

Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter

- Elever både i grunnskolen og videregående opplæring med annet morsmål enn norsk og samisk har etter Opplæringslovens §2-8 (grunnskolen) og §3-12 (videregående opplæring) rett til særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelig kompetanse til å følge opplæring etter den ordinære læreplanen i norsk. Om nødvendig har slike elever også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler.

Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter

- Det følger av premissene for den særskilte norskopplæringen at læreplanen i grunnleggende norsk for språklige minoriteter er en **overgangsplan som bare skal nyttes til elevene er i stand til å følge opplæring etter den ordinære læreplanen i norsk. Læreplanen er nivåbasert, aldersuavhengig og gjelder for elever med ulik alder og erfaringsbakgrunn.** Før opplæringen starter, må det vurderes og tas standpunkt til hvilket nivå i læreplanen opplæringen skal ta utgangspunkt i for den enkelte eleven.

Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter

- Et hovedmål for opplæringen i grunnleggende norsk er utvikling av språklig selvtillit og trygghet. Opplæringen skal fremme norskspråklig utvikling, slik at elevene blir i stand til å følge ordinær opplæring i norsk og andre fag på norsk. Opplæringen må derfor ses i sammenheng med opplæringen i øvrige fag og læreplanen i norsk. Det skal legges til rette for at elevene gjennom utvikling av gode læringsstrategier og innsikt i egen språklæring utvikler sine norskspråklige ferdigheter så raskt som mulig.

Læreplan i grunnleggende norsk for språklige minoriteter

- Opplæringen i grunnleggende norsk skal ivareta lese- og skriveopplæringen og bidra til å utvikle elevenes ordforråd og begrepsforståelse i ulike fag. Samordning med lese- og skriveopplæring i morsmål og tospråklig fagopplæring kan styrke opplæringen i grunnleggende norsk. Opplæringen skal også bidra til interkulturell forståelse.

-
- Det vil være naturlig å ta utgangspunkt i elevenes **ulike erfaringer fra tidligere språklæring både i og utenfor skolen**. Flexibilitet, individuell og lokal tilpasning er følgelig sentrale elementer i organiseringen av opplæringen.

Læreplaner - Samlingning

- Læreplan i morsmål for språklige minoriteter
- Læreplan i grunnleggende norsk
- Læreplan i norsk

BERGEN KOMMUNE

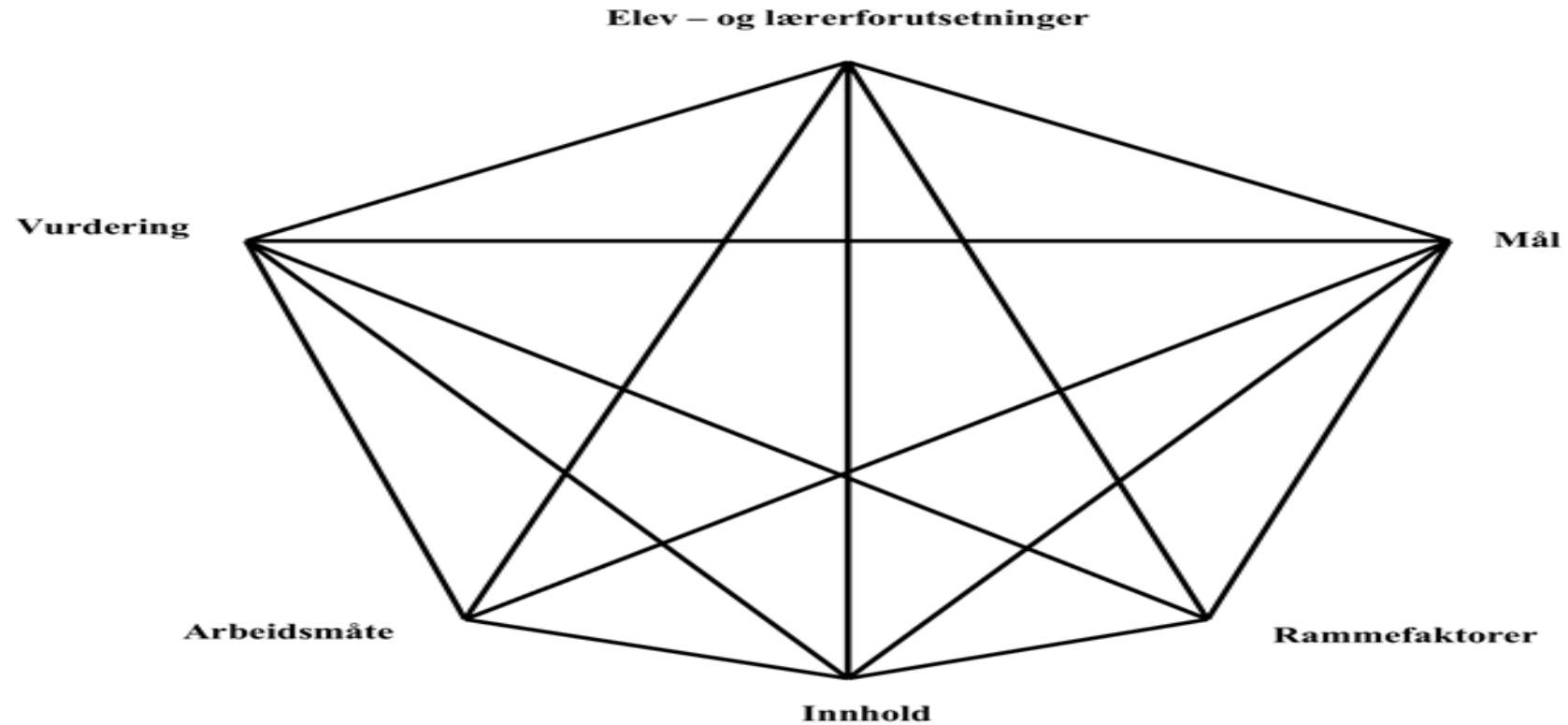
21.10.2010

flobul
© Bergen kommune

22

De didaktiske planleggingskategorier

BERGEN K

Elev – og lærerforutsetninger
Skolebakgrunn/uten skolebakgrunn
Lese- og skriveferdigheter. Morsmål aldersadekvat

Vurdering

Mål
Tilstrekkelig
kompetanse i norsk til
å kunne følger
ordinær undervisning

Arbeidsmåte
«Fra det kjente til det ukjente»
Utgangspunkt i elevenes forkunnskap
Kontrastiv språk og fagopplæring
Innføringsklasse – ordinære klasse
Fådelte-skole prinsippet
Ordinære klasse med morsmålsstøtte/tolk
Støttetimer utenfor undervisning i klasse

Innhold
Særskilt norskopplæring
Morsmålsopplæring
Tospråklig fagopplæring
på morsmål og på
tilrettelagt norsk

Rammefaktorer
Ressurstildeling
Inkludering i skolen
Et robust norskspråklig
miljø
Organisering: timeplan

Læringsressurs

- <http://zmek.no/>
- <http://morsmal.no/>
- <http://nafo.hioa.no/>
- <http://nafo.hioa.no/a-laere-matematikk-pa-et-nytt-sprak/>
- <http://www.udir.no/Spesielt-for/Minoritetsspraklige-elever/>